

39157

Biblioteka Jagiellońska



stdr0025629

2010



*Ad 3. partem D. Th. Aquin.*

# CONCLUSIONES THEOLOGICÆ

De Sacramentis in Genere ac de tribus  
primis in Specie : scilicet, de Baptismo, Con-  
firmatione, Et Eucharistia.

Publico certamini



39157  
A  
V. F. CHRYSOSTOMO  
GERMANN.

Ord. S. Pauli P. Erem. S. Th. Stud.

IN

Ædibus D. STANISLAO Cracouiæ  
in Rupella Sacris,

Anno à Virginis partu M. DC. L. VIII.

Menſe Maio. Die, 15. Hora prima pomeridiana.

EXPOSITÆ. w. w.

Præſidente R. P. F. MATTHIA BŁESZYNSKI  
eiusdem Ord. Prouin. Pol. Definitore ac S. Th.  
Ordinario Professore.

*In Officina Vidua & Heredum Franciſci Ceſari, S. M. Typ.*



Vt Campi ductores & exercituum  
principes aduersus hostes visibiles dimica-  
re volentes, disponunt tentoria, & quædam  
specialia deputant loca, in quibus pro resu-  
mendis viribus, pro supplendis necessitati-  
bus, seu medendi causa accedere valeant  
bellatores. Sic Spiritualium militum inui-  
ctissimus REX CHRISTVS, certantibus  
in hoc Spiritualis & inuisibili stadio militan-  
tis Ecclesiæ, Spiritualia quædam ordinauit  
munita præsidia, ad quæ pugnantes confu-  
giant; vt in illis resumptis viribus, vel for-  
tes vulneribus, iterum in campum redeant  
acrius bellaturi. *Lauren. Iustin. de discipl.*

*& perfect. Monast. C. 19.*

39157

J



# CONCLUSIONES THEOLOGICÆ

I. **A**D Rationem Sacramenti tam Euangelicis quàm Mosaicis immo & legis Naturæ Sacramentis communem essentialiter pertinet, vt sit Rei Sacræ seu Sanctitatis signum, eiusque non vmbaticæ seu legalis ac imperfectæ; sed Sanctitatis veræ, Physicæ, Spiritualis, simpliciterquè dictæ. Ad prædictam tamen Rationem videtur non pertinere, vt sit signum practicum sanctitatis perfectæ, spiritualiterquè sanctificantis; sed sufficit si sit signum operatiuum sanctitatis legalis ac corporalis.

II. **A**D eandem Rationem Sacramenti pertinet, vt sit signū sensibile, infallibile, non solumq; terminatiuè, verū & subiectiuè sacrū, ac insuper suum signatū sacramentale ex Institutione ac beneplacito Diuino, non autem naturaliter significans. Vnde est quòd Sacramentum in Genere nihil aliud sit definitiuè loquendo, nisi Rei sacre homines perfectè sanctificantis sensibile & ex Dei Institutione signū aliquam homini in sui vsu conferens sanctitatem.

III. **S**acramentum in quantum est Rei Sacræ signum, vniuocè competere natum est tam antiquis quàm nouæ legis Sacramentis; in quantum verò dicitur estq; causa sanctitatis, ex parte Analogicè. Legis gratiæ Sacramenta, esto differant ab antiquis Promulgatore, Materiâ, Ritu, ac Numero; potissimum tamen ab ijs diuersificantur efficaciam, actiuitate, causatiuitate.

IV. **I**N Lege Veteri Sacramenta in Rebus tantū non autem etiam in verbis fuere iustituta; secus in Lege noua, in qua Sacramenta necessariò debent constare ex Rebus & verbis



saltem æquiualeuter. Neque sola verba, neq; solæ Res Sacramentales, sed totum Sacramentum dicitur estque adæquatum subiectum Sacramentalitatis: quæ quidem Sacramentalitas est in reb<sup>9</sup> ac verbis diuisibilis Entitatiuè, formatiuè verò ac terminatiuè omnino indiuisibilis.

V. **N**ouæ Legis Sacramenta in vsu seu Actione transeunte consistentia includunt Res, & Verba Intrinsecè, seu tanquã partes componentes Intrinsecè (quod & de Diuinissimo Eucharistiæ Sacramento quod est tale extra vsum sentiendum non negauerimus) quarum partium vnio & indistinctio non requiritur Physica sed sufficit Moralis.

VI. **S**acramenta legis gratiæ in vsu consistentia tam Res quàm verba pro recto important, Sacramentalitatē autem seu significationem Sacramentalem in obliquo. Eucharistiæ verò Sacramentum pro recto solum corpus sanguinemque CHRISTI inuoluit, species autem Eucharisticas cum verbis consecratorijs in obliquo.

VII. **R**es & Verba non sunt à CHRISTO pro omnibus nouæ Legis Sacramentis in vltima specie determinata, sed duntaxat in specie vel in genere magis minusue remoto. Quæ quidem Res & verba nouæ Legis Sacramentorum potuerant alia à CHRISTO institui præter hæc quæ sunt de facto instituta; conuenienter tamen sunt ab eodem ita, atque sunt, determinata.

VIII. **M**utatio formalis ac substantialis materiæ aut formæ Sacramentalis semper irritum inualidumq; reddit Sacramentum; secus Materialis ac Accidentalis.

IX. **S**ub peccato graui non licet extra necessitatem vti in Sacramento Materiâ aut formâ dubia vel probabilium adest certa. In defectu tamen certæ & probabilis licitum esset vti materiâ dubiâ in graui necessitate.



**X.** **I**N statu innocentiae Adamo non peccante vi praesentis decreti nullum fuisset Sacramentum, si CHRISTVS vi similis decreti non venisset. Ante legem scriptam fuit aliquod saltem Sacramentum. In Lege autem Scripta plura fuere Sacramenta, non tamen ex opere operato causatiua gratiae.

**XI.** **O**Mnia Sacramenta possunt causare primam gratiam & omnia secundam; licet non omnia sint primario & per se instituta ad primam, nec omnia ad secundam, sed quaedam ad hanc, quaedam ad illam.

**XII.** **Q**Uodlibet Sacramentum causat gratiam Habitua- lem sub speciali formalitate; cui etiam gratiae Habituali additur specialis titulus & lus quoddam ad auxilia Dei actualia in ordine ad actus ad quos Sacramentum specialiter dirigitur; haec tamen auxilia nec semper efficacia, nec semper tantum sufficientia conceduntur, sed modo haec, modo illa promissione miserantis Dei.

**XIII.** **A**D collationem primae gratiae Sacramentalis inadulto recipiente Sacramentum requirituraliqua actualis dispositio. Sacramenta solo numero diuersa, æqualem æqualiter dispositis conferunt gratiam.

**XIV.** **S**acramenta causant gratiam Habitualement morali- ter, immo & Physicè dum actu existunt; non tamen per Creationem sed per obedientialem de potentia subiecti educationem.

**XV.** **S**acramenta causant gratiam Habitualement in tempo- re determinato. Eandem tamen ab iisdem causari in Instanti terminatiuo Sacramenti est admodum probabi- le. Sacramenta dum non existunt, Physicè gratiam causare nequeunt.



XVI. **C**haracter Sacramentalis (qui nihil est aliud nisi quædam Qualitas Spiritualis indelebilis signans ac deputans formaliter homines ad recipienda & conferenda ea quæ sunt Diuini cultus) à tribus imprimatur Sacramentis; inestq; ipsi Entitati animæ, non verò eiusdem potentijs.

XVII. **C**ausa ministrans nouæ legis Sacramenta de facto est solus homo; non quilibet tamen cuiuslibet Sacramenti. Cum dispensatione Dei posset esse tum Anima, tum Angelus, etiam malus.

XVIII. **V**alida Sacramentorum administratio Fidem & Gratiâ in Ministro non requirit: vtramquæ tamen requirit licitum eius ministerium in ministro officij, esto non in ministro necessitatis.

XIX. **A**d cuiuslibet Sacramenti valorem necessariò & Essentialiter requiritur Intentio Ministri volentis id facere quod vera facit Ecclesia, vel quod CHRISTVS instituit. Quæ porro Intentio si non est Actus, saltem sit virtualis; Habitualis namque est prorsus ad Sacramentum perficiendum insufficiens.

XX. **B**aptismus est ablutio corporis exterior, facta sub præscripta à CHRISTO verborum forma. Alius est (latè accepto nomine baptismi) fluminis, Alius sanguinis, Alius demum fluminis; quem postremum dicimus esse vnum specie atoma. Materia eius Remota est aqua Naturalis seu Elementaris ad abluendum idonea: proxima, ipsa ablutio. Semel ritè ac validè collatus, nec licitè nec validè iterari potest; secus dubius.

XXI. **M**inister Baptismi ex officio primarius seu minister solennitatis primarius, est Episcopus Romanus respectu orbis totius; vel Diocesanus respectu suæ Diocesis; secundarius est Sacerdos: Minister verò necessi-



tatis est quilibet homo sciens & potens formam & ..  
riam humano modo alteri applicare. Plures vnum Bapti-  
zantes illicite quidem valide tamen eum baptizant, posito  
quod per modum causarum totalium ad id concurrant, secus  
si per modum causarum partialium.

**XXII.** **B**aptismus non solum est adulto necessarius ad sa-  
lutem necessitate medij, verum & necessitate  
præcepti Diuini. Porro ad valorem illius esto sufficiat in  
adulto Intentio seu voluntas recipiendi baptismum; ad fru-  
ctum tamen illius in eodem adulto requiritur actus fidei &  
spei: imò & actus supernaturalis Pœnitentiæ si & in quantū  
talis adultus nouit se esse affectū peccato mortali personali.

**XXIII.** **E**ffectus Baptismi est Remissio totius culpæ tam  
originalis quàm actualis, ac pænæ, Infusio Gra-  
tiæ ac donorum supernaturalium, Character, ac subiectio Ec-  
clesiæ. Baptismus sublata fictione eosdem confert effectus  
quos sine fictione contulisset idquè ex opere operato ac im-  
mediate. Martyrium eosdem gignit effectus & quidem ex  
opere operato quos & Baptismus excepto Characterē.

**XXIV.** **C**onfirmatio est verum nouæ legis Sacramen-  
tum. Remota eius Materia est Chryisma ab E-  
piscopo benedictum, confectum ex oleo oliuarum nitorem  
conscientiæ, & ex balsamo odorem bonæ famæ significante.  
Proxima verò eius Materia est, vnctio facta in formam Cru-  
cis in fronte confirmandi pollice chrysmate imbuto; forma  
demum hæc: Signo Te signo Crucis & confirmo Te chry-  
smate salutis in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti. Or-  
dinarius eius minister est solus Episcopus; Extraordinarius  
potest esse quilibet Sacerdos ex commissione Pontificia.

**XXV.** **C**orpus & Sanguis CHRISTI DOMINI, spe-  
ciesquè Eucharisticæ ac forma consecrationis



**XVI.** **I**qualiter accepta, constituunt Eucharistiam Intrinsecè  
Essentialiter; secus formaliter accepta. Vñus autem seu sum-  
ptio Eucharistiæ non meretur nomen partis in prædicto Sa-  
cramento. Eucharistia sub speciebus Panis & Vini non so-  
lum est specie atoma vñum Sacramentum, verum & vñum  
Numero quoad principale contentum.

**XXVI.** **T**ransubstantiatio non est actio Accidentalís,  
nec Relatio successiónis inter duas substantias,  
aut Vñio CHRISTI cum speciebus; nec fit sola adductione  
aut introductione CHRISTI sub species, sed est conuersio,  
quâ hoc, fit aliud productiue vel reproductiue.

**XXVII.** **M**ateria Eucharistiæ est Panis siue Azymus si-  
ue Fermentatus & Vinum, idq; indispensa-  
biliter; ita nimirum vt Sacerdos celebrans ad vtramq; spe-  
ciem præcepto Diuino humanitus indispensabili obligetur.

**XXVIII.** **A**qua modicè Vino Eucharisticè consecrabilis  
admixta potest immediatè in CHRISTI San-  
guinem conuerti. Corpus & Sanguis CHRISTI DOMINI  
est verè & per Essentiam præsens in Sanctissima Eucharistia.  
Quæ præsentia Corporis CHRISTI DOMINI nihil est ali-  
ud nisi realis coexistentia illius cum speciebus Eucharisticis.

**XXIX.** **C**HRIſTUS DOMINVS est totus in Diuinissi-  
mo Eucharistiæ Sacramento tam quod Substã-  
tiam quàm quoad Accidentia: est item in qualibet parte il-  
lius totus, non autem secundum sui partem in parte illius.

**XXX.** **I**dem CHRISTVS DOMINVS est actu in quali-  
bet parte sensibili Eucharistici Sacramenti repli-  
catus, non verò (vt aliqui fabulari consue-  
uerunt) in potentia.

**A D. M. D. G.**

*Pg. 110.*







